

APLIKACJA OFF – LINE

PNT- 02/u

**Sprawozdanie o innowacjach w przemyśle
za lata 2008 - 2010**

Spis treści

I. Informacje ogólne	3
Szczegółowy opis instalacji programu w p. V. Instalacja Adobe Acrobat Reader (str.12)	3
II. Działanie aplikacji	3
1. Wprowadzanie danych adresowych.....	4
2. Dział 1	4
3. Dział 2A	4
4. Dział 2B.....	4
5. Dział 3A	5
6. Dział 3B.....	5
7. Dział 4	6
8. Dział 5	6
9. Dział 6A	6
10. Dział 6B.....	7
11. Dział 7	7
12. Dział 8	7
13. Dział 9	7
14. Dział 10	7
15. Dział 11	8
16. Dział 12	8
17. Dział 13	8
18. Dział 14	8
19. Dział 15	8
20. Błędy uznaniowe	8
III. Przekazanie danych	9
IV. Instalacja Adobe Acrobat Reader.....	11
Objaśnienia do formularza PNT-02/u (8 stron).....	14

I. Informacje ogólne

1. Wymagania

Na stacji roboczej, na której będzie rejestrowany formularz musi być zainstalowany Adobe Acrobat Reader 9.0. lub wyższa wersja do bezpłatnego pobrania pod adresem: <http://get.adobe.com/reader/otherversions>

Szczegółowy opis instalacji programu w p. **V. Instalacja Adobe Acrobat Reader** (str.12)

2. Zalecana kolejność wykonywania opcji:

- wprowadzenie danych;
- kontrola i sprawdzenie poprawności wprowadzonych danych;
- zapis danych do pliku xml;
- wydruk zapisanych danych;
- wysyłka na Portal Sprawozdawczy;
- wyjście z aplikacji.

II. Działanie aplikacji

Przechodzenie pomiędzy kolejnymi polami danej strony jest możliwe za pomocą klawiszy Tab lub myszki.

Przejdzie na wybraną stronę sprawozdania następuje po zaznaczeniu myszką numeru bieżącej strony , za napisem **"Przejdź na stronę"**, i wpisaniu żadanego numeru. Automatycznie zostaniemy ustawieni na wybranej stronie.

Przy przechodzeniu między polami formularza można używać klawisza **Tab**, lub **Enter** jeśli są to pola numeryczne.

W każdej chwili można zapisać formularz i wrócić do rejestracji później.

Błędy po kontroli danych "Kontrola formularza" sygnalizowane są na końcu formularza. Poprzez kliknięcie myszką na sygnalizowany błąd, program ustawia się w kwestionowanym miejscu formularza.

1. Wprowadzanie danych adresowych.

- a) Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej
- b) Numer identyfikacyjny – REGON
Należy wpisać REGON i przejść do następnego pola, e-mail.
Zostanie sprawdzona cyfra kontrolna. W przypadku błędnego wprowadzenia należy wykasować (*Delete*) błędne cyfry i wprowadzić ponownie.
- c) Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej
- d) PKD – należy wybrać z listy rozwijalnej swój symbol PKD.

2. Dział 1

1. Dział 1 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa (część A i E).
2. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie A1 (A1a i/lub A1b) musi wypełnić część B (pyt. B1 i B2); przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „nie” w pytaniu A1 nie wypełniają części B.
3. Jeżeli w dziale 1 pytanie A1a i/lub A1b na „tak” to w pytaniu B1 i/lub B2 choć jedno „tak”.
4. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie A1 (A1a i/lub A1b) musi wypełnić punkt D rubrykę 1 w wierszach 1-7.
5. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c) musi wypełnić część C (pyt. C); przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „nie” w pytaniu A2 nie wypełniają części C.
6. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c) musi wypełnić punkt D rubrykę 2 w wierszach 1-7.
7. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie A1 (A1a i/lub A1b) musi wypełnić część F (pyt. F1, F2 i F3); przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „nie” w pytaniu A1 nie wypełniają części F.

3. Dział 2A

1. Dział 2A wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. Przedsiębiorstwo, które złożyło sprawozdanie musi wypełnić w dziale 2A rubrykę 1 i rubrykę 2 (rubr.1 i rubr.2 > 0 oraz rubr.1 i rubr.2 ≠ 1).

4. Dział 2B

1. Dział 2B wypełniają przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „tak” na pytanie A1 (A1a i/lub A1b) w dziale 1.
2. Przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” w pytaniu A1 (A1a i/lub A1b) powinny mieć w dziale 2B w.1 rubr.1 > 0 oraz w.1 rubr.1 ≠ 1 lub w.1 rubr.2 ≤ 100,0%.
3. Przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” w pytaniu B1 powinny mieć w dziale 2B w.2 rubr.1 > 0 oraz w.2 rubr.1 ≠ 1 lub w.2 rubr.2 ≤ 100,0%.
4. Jeżeli przedsiębiorstwo, w dziale 1 odpowiedziało „nie” w pytaniu B1 powinno mieć w dziale 2B w.2 rubr.1 i w.2 rubr.2 (a także w w.2 rubr.3 i w w.2 rubr.4) = 0.

5. Przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” w pytaniu B2 powinny mieć w dziale 2B w.3 rubr.1 > 0 oraz w.3 rubr.1 $\neq 1$ lub w.3 rubr.2 $\leq 100,0\%$.
6. Jeżeli przedsiębiorstwo, w dziale 1 odpowiedziało „nie” w pyt. B2 powinno mieć w dziale 2B w.3 rubr.1 i w.3 rubr.2 (a także w w.3 rubr.3 i w w.3 rubr.4) = 0.
7. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” w dziale 1 w pytaniu A1 (A1a i/lub A1b) oraz wypełniło w dziale 2A rubrykę 2, musi uzupełnić w dziale 2B wszystkie wymagane wiersze 1-3 tylko w rubryce 1 lub tylko w rubryce 2.
8. Przedsiębiorstwa, które wypełniły w dziale 2B rubrykę 1 i 3 nie wypełniają odpowiednio rubryk 2 i 4 i na odwrót.
9.
 - w.1 rubr.1 \leq dział 2A rubr.2
 - w.1 rubr.1 = w.2 rubr.1 + w.3 rubr.1
 - w.1 rubr.2 = w.2 rubr.2 + w.3 rubr.2
 - w.1 rubr.3 = w.2 rubr.3 + w.3 rubr.3
 - w.1 rubr.4 = w.2 rubr.4 + w.3 rubr.4
 - w.1 rubr.1 \geq w.1 rubr.3
 - w.2 rubr.1 \geq w.2 rubr.3
 - w.3 rubr.1 \geq w.3 rubr.3

5. Dział 3A

1. Dział 3A wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1 (A1a i/lub A1b), A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c), E1, E2.
2. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie 1a powinno odpowiedzieć na pytanie 1b (1b1 i 1b2), przy czym nie może być dwukrotnie „tak” lub dwukrotnie „nie” w pytaniu 1b1 i pytaniu 1b2.

6. Dział 3B

1. Dział 3B wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1 (A1a i/lub A1b), A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c), E1, E2.
2.
 - w.01 = w.(02+03+04+08+09+10+13)
 - w.04 = w.(05+06)
 - w.06 \geq w.07
 - w.10 = w.(11+12)
 - w.01 = w.(14+15+16+19+20+21)
 - w. 17 \leq w.16
 - w. 18 \leq w.17
3.
 - jeżeli wiersz 11 > 0 , to w dziale 3A w pytaniu 1a należy zaznaczyć „tak”
 - jeżeli wiersz 12 > 0 , to w dziale 3A w pytaniu 2 należy zaznaczyć „tak”
 - jeżeli wiersz 06 > 0 , to w dziale 3A w pytaniu 3 należy zaznaczyć „tak”
 - jeżeli wiersz 03 > 0 , to w dziale 3A w pytaniu 4 należy zaznaczyć „tak”
 - jeżeli wiersz 02 > 0 , to w dziale 3A w pytaniu 5 należy zaznaczyć „tak”
 - jeżeli wiersz 08 > 0 , to w dziale 3A w pytaniu 6 należy zaznaczyć „tak”

- jeżeli wiersz 09 > 0, to w dziale 3A w pytaniu 7 należy zaznaczyć „tak”
- jeżeli wiersz 13 > 0, to w dziale 3A w pytaniu 9 należy zaznaczyć „tak”
- 4. W przypadku braku nakładów w danej kategorii (wiersze 01-21) respondent powinien wstawić „0”.
- 5. Dział 3B w.1 ≤ dział 2A rubr.2.

7. Dział 4

1. Dział 4 wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1 (A1a i/lub A1b), A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c), E1, E2.
2. Jeżeli przedsiębiorstwo odpowiedziało „tak” na pytanie A powinno zaznaczyć przynajmniej jeden z wierszy 1-9 w przynajmniej jednej z rubryk 1, 2, 3 (dla jednego wiersza może być zaznaczona więcej niż jedna rubryka).
3. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie B powinno zaznaczyć w pytaniu A przynajmniej jeden z wierszy 1-9 w rubryce 3.

8. Dział 5

1. Dział 5 wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1 (A1a i/lub A1b), A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c), E1, E2.
2. W każdym z wierszy a-l powinien być zaznaczony tylko jeden symbol oceny 1, 2, 3 lub 4.
3. Przedsiębiorstwa, które w dziale 13 na pytanie A1 odpowiedziały „nie” nie wypełniają wiersza b.
4. W całym dziale powinien być zaznaczony choć jeden symbol 1 lub 2 lub 3.

9. Dział 6A

1. Dział 6A wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1 (A1a i/lub A1b), A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c), E1, E2.
2. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie 1 powinno mieć zaznaczony choć jeden znak „X” w wierszach 1-9 rubrykach 1-7 (dla jednego wiersza może być zaznaczona więcej niż jedna rubryka).
3. Przedsiębiorstwo, które w dziale 13 na pytanie A1 odpowiedziało „nie” nie powinno zaznaczyć X w wierszu 1.
4. Na pytanie 2 odpowiadają tylko te przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „tak” na pytanie 1 (i zaznaczyły znak „X” w wierszach 1-9 rubrykach 1-7).
5. Numer podany w pytaniu 2 (1-9) powinien być zgodny z numerem wiersza zaznaczonym znakiem „X” w części 1 (tzn. np. podanie numeru 4 w pytaniu 2 oznacza że w wierszu 4 w części 1 powinien być zaznaczony przynajmniej jeden znak „X”).
6. Na pytanie 3 odpowiadają tylko te przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „tak” na pytanie 1 (i zaznaczyły znak „X” w wierszach 1-9 rubr. 1-7). Musi być zaznaczony tylko jeden z przedziałów w pytaniu 3.
7. Jeżeli w części 1 liczba zaznaczeń „X” > 3 to zaznaczenie przedziału 1-3 w pytaniu 3 jest błędem.
8. Jeżeli w części 1 liczba zaznaczeń „X” > 10 to zaznaczenie przedziałów 1-3 lub 4-10 w pytaniu 3 jest błędem.

9. Jeżeli w części 1 liczba zaznaczeń „X” > 20 to zaznaczenie przedziałów 1-3 lub 4-10 lub 11-20 w pytaniu 3 jest błędem.

10. Dział 6B

1. Dział 6B wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 6A odpowiedziały „tak” na pytanie 1.
2. Przedsiębiorstwo, które odpowiedziało „tak” na pytanie 1 powinno mieć zaznaczony choć jeden znak „X” w wierszach 1-9 rubrykach 1-4 (dla jednego wiersza może być zaznaczona więcej niż jedna rubryka).
3. Przedsiębiorstwo, które w dziale 13 na pytanie A1 odpowiedziało „nie” nie powinno zaznaczyć X w wierszu 1.
4. Istnieje następująca zależność między działem 6A i działem 6B: zaznaczenie danego wiersza i kolumny w dziale 6B oznacza, że odpowiedni wiersz i kolumna powinny być zaznaczone także dziale 6A; przy czym dla kolumn 1-3 istnieje dokładna zależność (np. zaznaczenie „X” w wierszu 2 rubryce 3 w pytaniu 1 oznacza, że powinien być zaznaczony wiersz 2 rubryka 3 w dziale 6A w pytaniu 1), natomiast dla rubryki 4 w dziale 6B odpowiednikiem jest suma kolumn 4-7 w dziale 6A (np. zaznaczenie wiersza 4 rubryki 4 oznacza, że powinien być zaznaczony wiersz 4 rubryka 4 i/lub 5 i/lub 6 i/lub 7).
5. Na pytanie 2 odpowiadają tylko przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „tak” na pytanie 1.

11. Dział 7

1. Dział 7 wypełniają przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1 (A1a i/lub A1b), A2 (A2a i/lub A2b i/lub A2c), E1, E2.
2. W każdym z wierszy a-j powinien być zaznaczony jeden symbol oceny 1, 2, 3 lub 4.

12. Dział 8

1. Dział 8 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. W każdym z wierszy a-k powinien być zaznaczony jeden symbol oceny 1, 2, 3 lub 4.

13. Dział 9

1. Część A wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. Część B wypełniają przedsiębiorstwa, które w części A odpowiedziały „tak” na choć jedno z pytań A1, A2, A3.
3. W części B w każdym z wierszy 1-5 powinien być zaznaczony jeden symbol oceny 1, 2, 3 lub 4.

14. Dział 10

1. Część A wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. Część B wypełniają przedsiębiorstwa, które w części A odpowiedziały „tak” na choć jedno z pytań A1, A2, A3, A4.
3. W części B w każdym z wierszy 1-3 powinien być zaznaczony jeden symbol oceny 1, 2, 3 lub 4

15. Dział 11

1. Dział 11 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. W pytaniu A w każdym z wierszy a-h powinien być zaznaczony przynajmniej jeden znak „X”.
3. Jeżeli przedsiębiorstwo zaznaczyło znak „X” w danym wierszu w rubryce 1, 2 lub w obu rubrykach, nie powinno zaznaczyć w tym wierszu rubryki 3 i na odwrót.
4. W pytaniu B w każdym wierszu a-f powinien być zaznaczony tylko jeden znak „X”.

16. Dział 12

1. Dział 12 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. Pytanie E \leq pytanie D4.
3. Pytanie F \leq pytanie D4.

17. Dział 13

1. Dział 13 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. Na pytanie A2 odpowiadają przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „tak” na pytanie A1.
3. W części B1 choć jedna odpowiedź powinna być „tak”.
4. Litera podana w części B2 oznacza, że w odpowiednim wierszu w części B1 powinno być „tak” (np. litera c podana w pytaniu B2 oznacza, że w wierszu c w części B1 powinno być „tak”).
5. Pytanie C1 i pytanie C2 > 0 .
6. W pytaniu D w. $1 + 2 + 3 + 4 = 100\%$.

18. Dział 14

1. Dział 14 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.

19. Dział 15

1. Dział 15 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.
2. Oba pola $\neq 0$ i $\neq 1$ oraz < 5000 .

20. Błędy uznaniowe

Dział 3A

Jeżeli w dziale 3A przedsiębiorstwo odpowiedziało „tak” na pytanie 1b wiersz 1, a dział 3B wiersz 11 = 0

III. Przekazanie danych

Jeśli po wykonaniu "Kontroli Formularza" uzyska się komunikat :

"Formularz poprawny – nie zawiera żadnych błędów" lub wystąpią wyłącznie tzw. **błędy uznaniowe**, wówczas można przystąpić do przekazania danych na Portal Sprawozdawczy.

1. Podstawową formą przekazania danych jest przesłanie - bezpośrednio z formularza PNT-02/u na Portal Sprawozdawczy (realizowana za pomocą funkcji programu "Wysyłka na portal").

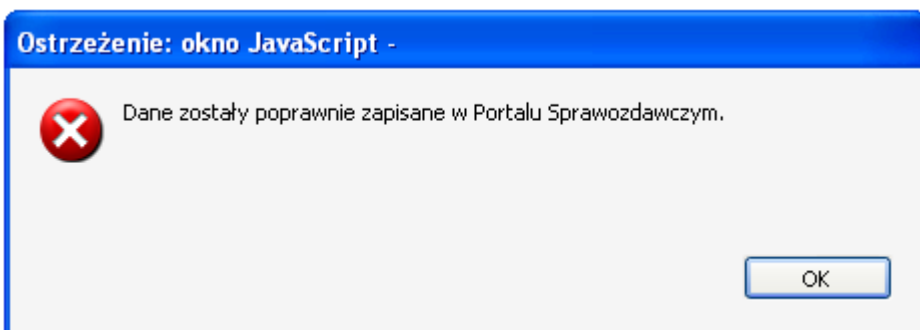
Przed wysyłką należy wprowadzić Państwa login i hasło (takie jakim posługujecie się w Portalu Sprawozdawczym). Jeśli login i hasło nie będzie podane, to wówczas po uruchomieniu "Wysyłka na portal", wysyłka zatrzyma się na podanych danych.

The screenshot shows the PNT-02/u form for reporting on innovations in the service sector for 2008-2010. The form is titled "GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY" and "Urząd Statystyczny ul. Matejki 22 70-530 Szczecin". It includes a "Zapis do pliku XML" button, a "Wydruk Formularza" button, and a "Kontrola Formularza" button. The "Wysyłka na portal" button is highlighted with a callout: "Tym przyciskiem uruchamiamy wysyłkę na Portal sprawozdawczy". The login and password fields are highlighted with callouts: "Podaj login" and "Podaj hasło". The "Zapis do pliku XML" button is highlighted with a callout: "Zapis do pliku XML".

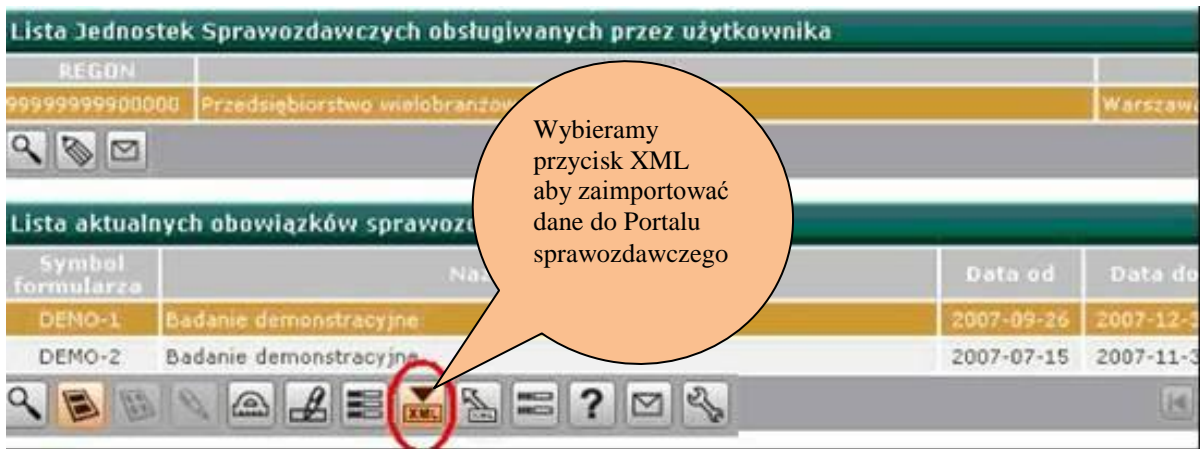
Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2009 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 (Dz. U. z 2010 r. Nr 3, poz. 14, z późn. zm.).

UWAGA: Jeśli przedsiębiorstwo jest częścią grupy przedsiębiorstw działającego w kraju. Prosimy nie odpowiadać na wszystkie pytania **tylko dla Waszego** przedsiębiorstwa.

Grupa przedsiębiorstw obejmuje dwa lub więcej prawnie zdefiniowanych przedsiębiorstw stanowiących wspólną własność. Przedsiębiorstwa w grupie mogą działać na różnych rynkach w sensie geograficznym (jako oddział krajowy lub zagraniczny) i produktowym. Centrala jest również częścią grupy przedsiębiorstw.

2. Dane można przekazać poprzez Portal Sprawozdawczy.
 - a) Przygotowujemy plik XML.
Będąc na wprowadzanym formularzu klikamy na przycisk **"Zapis do pliku XML"**. Zapisujemy plik (*Pnt-02u_offline_dane.xml*) na własnym komputerze, miejsce wybieramy.
 - b) Logujemy się do Portalu sprawozdawczego. Wybieramy "Import XML" i wskazujemy zapisany powyżej plik, potwierdzamy wybór.

Po bezbłędnym przebiegu importu będzie komunikat: **"Dane zostały zapisane poprawnie"**.

3. Ostatecznie dane można zapisać w pliku XML **"Zapis do pliku XML"** i powstały plik ***Pnt-02u_offline_dane.xml*** :

przesłać na adres e-mail: **m.zielinska@stat.gov.pl** – W przesylce proszę dopisać Państwa REGON

- można nagrać na nośnik magnetyczny(dyskietkę) i przesłać na adres:

Urząd Statystyczny
ul. Matejki 22
70-530 Szczecin
M. Zielińska
Proszę dopisać Państwa REGON

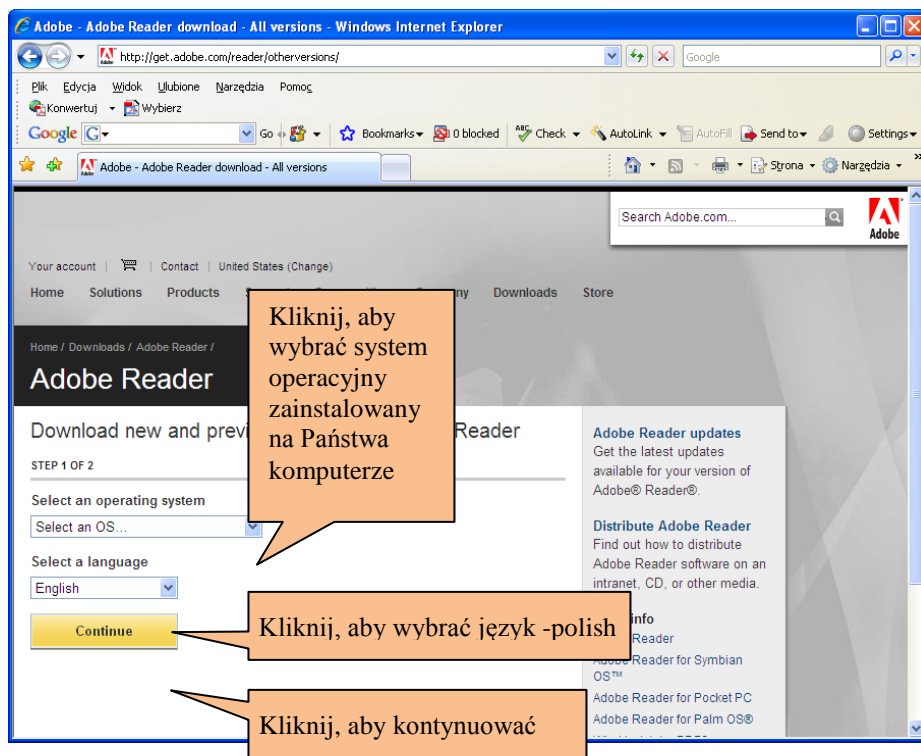
lub osobiście dostarczyć do najbliższego Urzędu Statystycznego.

IV. Instalacja Adobe Acrobat Reader

Należy kliknąć na poniższy link, aby uzyskać **Ekran1**:

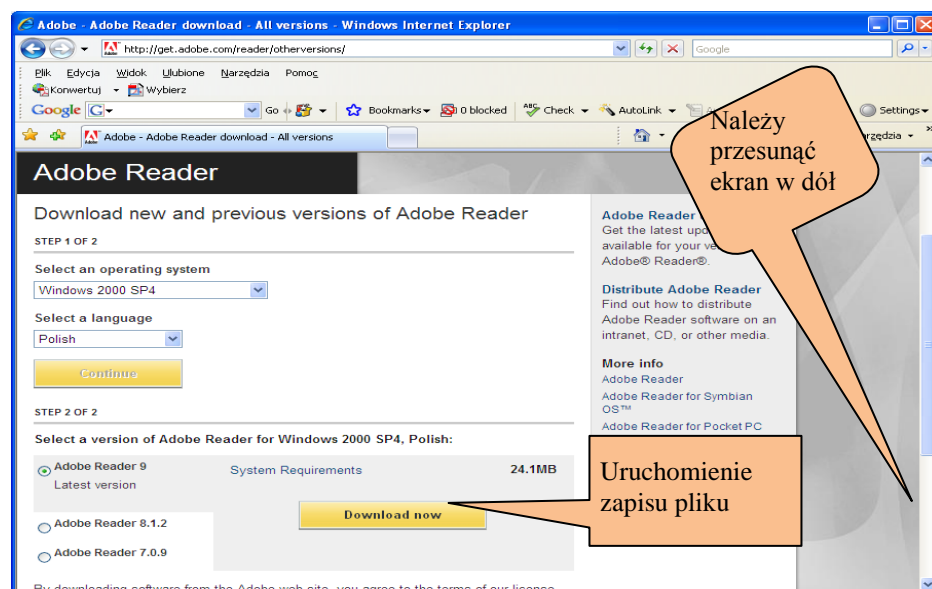
<http://get.adobe.com/reader/othersversions>

Ekran1

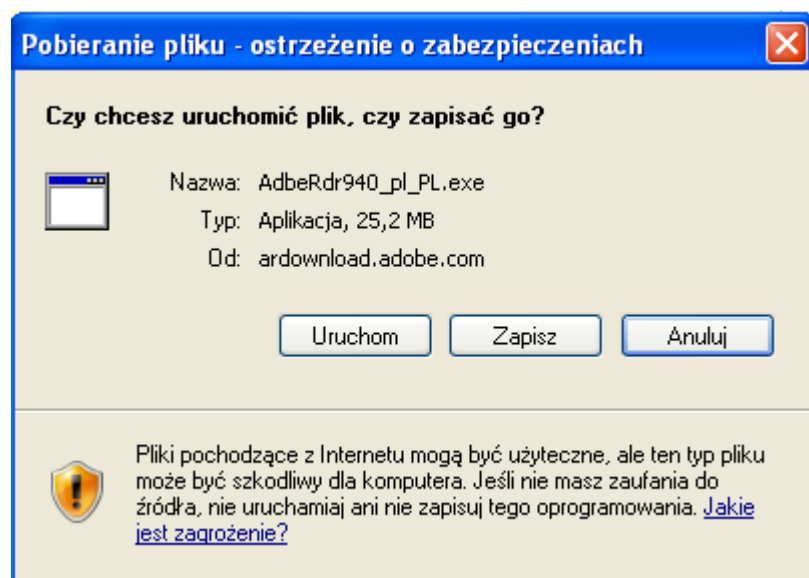
Po kliknięciu kontynuacji, powinien ukazać się **Ekran2**.

Ekran2

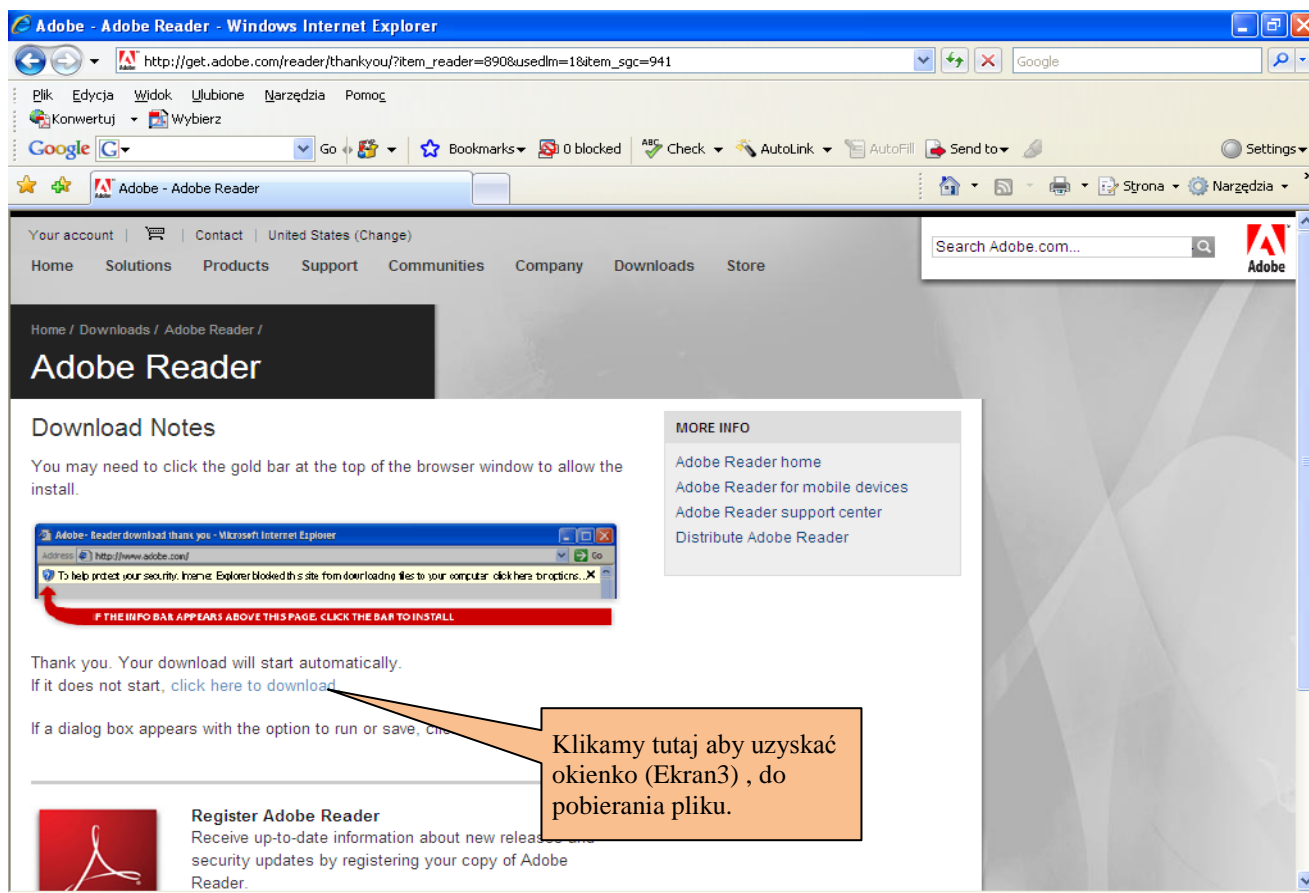
Zapisujemy, plik (Ekran3). Następnie przystępujemy do instalacji programu.
Po zapisie pliku, poprzez dwukrotne kliknięcie na nim, uruchomi się instalacja . Adobe Acrobat Readera

Ekran3

Jeżeli nie pokaże się okienko (Ekran 3) tylko **Ekran4**, to czytamy dalej.

Ekran4

Po zapisie pliku, poprzez dwukrotne kliknięcie na nim, uruchomi się instalacja Adobe Acrobat Readera.

Objaśnienia do formularza PNT-02/u

Sprawozdanie o innowacjach w sektorze usług dotyczy działalności innowacyjnej prowadzonej przez przedsiębiorstwo w latach 2008–2010, w tym w szczególności nowych i istotnie ulepszonych produktów i procesów, nowych metod organizacyjnych i marketingowych wdrożonych przez przedsiębiorstwo w tym okresie.

Sprawozdanie o działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w sektorze usług w latach 2008–2010 oparte jest na międzynarodowym kwestionariuszu opracowanym przez ekspertów Unii Europejskiej i OECD (the Harmonized Survey Questionnaire).

Badanie prowadzone jest w ramach programu *Community Innovation Survey (CIS 2010)*, czyli międzynarodowego programu badawczego, koordynowanego przez Eurostat (Urząd Statystyczny UE) mającego na celu ocenę zakresu i charakteru działalności innowacyjnej przedsiębiorstw z różnych działów gospodarki w krajach UE i EFTA.

Prosimy wszystkie przedsiębiorstwa o wypełnienie sprawozdania PNT-02/u w dotyczącym je zakresie.

Działy 1, 2A, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa, które w dziale 1 odpowiedziały „tak” na przynajmniej jedno z pytań A1, A2, E1, E2, prosimy o wypełnienie wszystkich pozostałych działów.

Innowacja, zgodnie z szeroką definicją przyjętą w niniejszym badaniu, jest to wdrożenie nowego lub istotnie ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody organizacyjnej lub nowej metody marketingowej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem.

Produkty, procesy oraz metody organizacyjne i marketingowe, których dotyczy badanie, nie muszą być nowością dla rynku (w kraju i/lub za granicą), na którym operuje Wasze przedsiębiorstwo. Badanie dotyczy produktów, procesów, metod organizacyjnych i marketingowych, będących nowością przynajmniej dla Waszego przedsiębiorstwa. Produkty, procesy i metody nie muszą być opracowane przez Wasze przedsiębiorstwo, mogą to być produkty, procesy i metody opracowane przez inne przedsiębiorstwo bądź przez jednostkę o innym charakterze (np. instytut naukowo-badawczy, ośrodek badawczo-rozwojowy, szkołę wyższą itp.).

Badaniami statystycznymi innowacji objęte są wszystkie możliwe stopnie nowości: od produktów, procesów, metod organizacyjnych lub metod marketingowych nowych na skalę światową, poprzez produkty, procesy i metody nowe w skali kraju lub rynku, na którym operuje przedsiębiorstwo, po produkty, procesy i metody nowe tylko dla danego przedsiębiorstwa, lecz już wdrożone w innych przedsiębiorstwach, branżach lub krajach.

Wspólną cechą innowacji jest fakt, że zostały one **wdrożone**.

Nowy lub istotnie ulepszony produkt zostaje wdrożony, gdy jest **wprowadzony** na rynek. Nowe procesy, metody organizacyjne lub metody marketingowe zostają wdrożone, kiedy rozpoczyna się ich faktyczne wykorzystywanie w działalności przedsiębiorstwa.

Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze naukowym (badawczym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym (komercyjnym), których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Niektóre z tych działań są innowacyjne same w sobie, inne zaś mogą nie zawierać elementu nowości, lecz być niezbędne do opracowania i wdrożenia innowacji.

Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową, która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Działy 1–8 dotyczą działalności innowacyjnej tylko w zakresie **innowacji produktowych i procesowych**.

Działy 9–10 dotyczą innowacji organizacyjnych i marketingowych.

Dział 1. Innowacje produktowe, procesowe oraz działalność innowacyjna przerwana, zaniechana lub niezakończona w latach 2008–2010

Dział 1 dotyczy wprowadzonych w latach 2008–2010 innowacji produktowych i procesowych oraz działalności innowacyjnej w zakresie nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów, która była przerwana, zaniechana lub niezakończona w latach 2008–2010.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.

Nowy lub istotnie ulepszony produkt musi być innowacją przynajmniej dla Waszego przedsiębiorstwa (nie musi być innowacją dla rynku). Innowacja produktowa nie musi być opracowana przez Wasze przedsiębiorstwo, mogą to być produkty opracowane przez inne przedsiębiorstwo bądź przez inną instytucję. Innowacja produktowa może być wynikiem zastosowania nowej wiedzy lub technologii bądź nowych zastosowań lub kombinacji istniejącej wiedzy i technologii.

Nowy produkt to wyrób lub usługa, które różnią się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczas wytwarzanych przez przedsiębiorstwo.

Istotne ulepszenia istniejących produktów polegają na zmianach materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie tych produktów.

Innowacje produktowe w zakresie usług polegają na wprowadzeniu znaczących udoskołań w sposobie świadczenia usług, na dodaniu nowych funkcji lub cech do istniejących usług lub na wprowadzeniu całkowicie nowych usług.

Innowacją produktową nie są jednak zmiany, które nie pociągają za sobą znaczących zmian cech funkcjonalnych lub zastosowań produktu. Rutynowe aktualizacje/modernizacje oraz regularne zmiany sezonowe również nie stanowią innowacji produktowej.

Innowacja procesowa jest to zastosowanie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystrybucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług.

Nowy lub istotnie ulepszony proces musi być innowacją przynajmniej dla Waszego przedsiębiorstwa (nie musi być innowacją dla rynku). Innowacja procesowa nie musi być opracowana przez Wasze przedsiębiorstwo, mogą to być procesy opracowane przez inne przedsiębiorstwo bądź przez inną instytucję.

Metody produkcji to techniki, urządzenia i oprogramowanie wykorzystywane do produkcji (wytwarzania) wyrobów lub usług.

Metody dostawy dotyczą logistyki przedsiębiorstwa i obejmują urządzenia, oprogramowanie i techniki wykorzystywane do nabywania środków produkcji, alokowania zasobów w ramach przedsiębiorstwa lub dostarczania produktów finalnych.

Do innowacji procesowych zalicza się nowe lub znacząco ulepszone metody tworzenia i świadczenia usług. Mogą one polegać na znaczących zmianach w zakresie sprzętu i oprogramowania wykorzystywanego dla działalności usługowej lub na zmianach w zakresie procedur i technik wykorzystywanych do świadczenia usług.

Innowacje procesowe obejmują także nowe lub istotnie ulepszone techniki, urządzenia i oprogramowanie w działalności pomocniczej takiej, jak zaopatrzenie, księgowość, obsługa informatyczna i prace konserwacyjne.

Innowacje procesowe mogą mieć na celu obniżenie kosztów jednostkowych produkcji lub dostawy, podniesienie jakości, produkcję bądź dostarczanie nowych lub znacząco udoskonalonych produktów.

Przez **rynek**, na którym działa przedsiębiorstwo rozumie się rynek w ujęciu towarowym, czyli taki na którym działają przedsiębiorstwa o podobnym rodzaju działalności.

W części E w pytaniach dotyczących działalności innowacyjnej prowadzonej w latach 2008–2010, która była przerwana, zaniechana lub niezakończona do końca 2010 r., jako działalność innowacyjną należy przyjąć takie rodzaje aktywności **podjęte w celu opracowania i/lub wdrożenia innowacji produktowych i/lub procesowych**, jak: nabycie maszyn i urządzeń technicznych, środków transportu, narzędzi, przyrządów, ruchomości i wyposażenia, oprogramowania, licencji, prace inżyniersko-przygotowawcze, wzornictwo przemysłowe, szkolenia, marketing oraz prace badawczo-rozwojowe.

Zalicza się tu także prace badawczo-rozwojowe niezwiązane z konkretnymi innowacjami produktowymi i procesowymi (badania podstawowe).

Na pytanie zawarte w części F prosimy o odpowiedź, zgodnie z aktualną wiedzą, czy choć jedna z innowacji produktowych wprowadzonych w latach 2008 – 2010 przez Wasze przedsiębiorstwo była zastosowana po raz pierwszy w skali kraju, Europy lub świata.

Skrót PAN oznacza **placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk** (instytuty naukowe i samodzielne zakłady naukowe).

Instytuty badawcze działają na podstawie **ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619)**, w rozumieniu której instytut badawczy prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce.

Dział 2. Przychody netto ze sprzedaży w tys. zł.

Dział 2A wypełniają wszystkie przedsiębiorstwa.

W **rubrykach 1 i 2** należy podać uzyskane odpowiednio w **2008 i 2010 r.** przychody (bez podatku od towarów i usług) ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), towarów i materiałów.

Dane zawarte w **dziale 2A rubryka 2** sprawozdania na formularzu **PNT-02/u** muszą być zgodne z sumą wierszy 02 i 06 w dziale 1 część I sprawozdania **F-01/I-01** (dla jednostek, które składają sprawozdanie F-01/I-01 zgodnie z **Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości** zgodne z sumą wierszy 02, 06 i 75 w dziale 1 części I sprawozdania F-01/I-01).

Dział 2B wypełniają tylko przedsiębiorstwa, które odpowiedziały „tak” w dziale 1 w wierszu A1a i/lub A1b.

W **rubryce 1 wiersz 1** należy podać uzyskane w **2010 r.** przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) nowych lub istotnie ulepszonych wprowadzonych na rynek w ciągu **ostatnich 3 lat** (tzn. w latach 2008-2010). W **rubryce 1 wiersz 2** produktów nowych i istotnie ulepszonych dla rynku, na którym działa Wasze przedsiębiorstwo, zaś w **rubryce 1 wiersz 3** produktów nowych i istotnie ulepszonych tylko dla Waszego przedsiębiorstwa.

W przypadku braku możliwości podania kwot przychodów ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) nowych lub istotnie ulepszonych, przedsiębiorstwa powinny podać procentowy udział tych przychodów w przychodach ze sprzedaży ogółem.

Dział 3. Działalność innowacyjna i nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych

Dział 3 wypełniają przedsiębiorstwa, które odpowiedziały w dziale 1 „tak” w przynajmniej jednym z wierszy: A1, A2, E1, E2.

Dział 3A dotyczy działalności innowacyjnej prowadzonej w latach **2008–2010**.

Czynności związane z projektowaniem, ulepszaniem oraz zmianą formy lub wyglądu nowych lub istotnie ulepszonych produktów – zalicza się tu projektowanie i doskonalenie wyrobów oraz usług z pominięciem zmian o charakterze wyłącznie estetycznym. Zmiana może dotyczyć: ergonomii, łatwości obsługi, zmniejszenia kosztów produkcji masowej, rozmieszczenia oznakowania i innych informacji w celu ułatwienia przemieszczania się pasażerom na lotniskach, dworcach itd. Może dotyczyć również wyglądu/formy, lecz w sposób zapewniający także realizację jednego z wyżej wymienionych celów.

Dział 3B dotyczy nakładów finansowych poniesionych na działalność innowacyjną w **2010 r.** w ujęciu według rodzajów działalności innowacyjnej (wiersze 02–13) oraz według źródeł finansowania tych nakładów (wiersze 14–19).

W przypadku braku ewidencji podstawowej uniemożliwiającej wypełnienie działu 3B przedsiębiorstwa powinny podać dane szacunkowe.

Badane nakłady obejmują tzw. budżet innowacji, tzn. wszelkie wydatki niezależnie od źródeł finansowania, bieżące i inwestycyjne, poniesione w 2010 r. na wszystkie rodzaje działalności innowacyjnej, na prace zakończone sukcesem (tzn. wdrożeniem innowacji), przerwane,

zaniechane i niezakończone do końca 2010 r.

W **wierszu 02** należy wykazać koszty nabycia wiedzy zewnętrznej w postaci patentów, wynalazków (rozwiązań) nieopatentowanych, projektów, wzorów użytkowych i przemysłowych, licencji, ujawnień *know-how*, znaków towarowych oraz usług technicznych związanych z wdrażaniem innowacji produktowych i procesowych (z wyjątkiem usług B+R, których nabycie wykazywane jest w wierszu 12).

W **wierszu 03** należy wykazać koszty zakupu oprogramowania związane z wdrażaniem innowacji produktowych i procesowych niesklasyfikowane gdzie indziej (koszty oprogramowania tzw. zintegrowanego wykazywane są łącznie z nakładami na maszyny i urządzenia).

W **wierszach 04 – 07** prosimy podać, w ujęciu według aktualnie obowiązującej Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT), nakłady inwestycyjne na zakup i montaż maszyn i urządzeń związanych z wdrażaniem innowacji produktowych i procesowych oraz na budowę, rozbudowę i modernizację budynków służących wdrażaniu innowacji produktowych lub procesowych (z wyjątkiem nakładów inwestycyjnych związanych z prowadzoną działalnością B+R, które należy wykazać w wierszu 10).

W **wierszu 08** należy podać wydatki poniesione na szkolenie personelu związane z wprowadzaniem innowacji produktowych i procesowych, począwszy od etapu projektowania aż do fazy marketingu. Obejmują one zarówno nakłady na nabycie zewnętrznych usług szkoleniowych, jak i nakłady na szkolenie wewnętrzne. Mogą to być np. koszty szkolenia personelu w zakresie obsługi programów komputerowych związanych z wprowadzanymi innowacjami produktowymi lub procesowymi itp. Koszty szkolenia personelu związane z działalnością inną niż wprowadzane nowe lub istotnie ulepszone produkty lub procesy nie powinny być tu wliczane.

W **wierszu 09** powinny być podane nakłady na marketing związany z wprowadzaniem nowych lub istotnie ulepszonych produktów. Nakłady te obejmują wydatki na wstępne badania rynkowe, testy rynkowe oraz reklamę wprowadzającą na rynek nowe lub istotnie ulepszone produkty.

W **wierszu 10** należy podać nakłady ogółem na **prace badawcze i rozwojowe (B+R)** związane z opracowywaniem nowych lub udoskonalonych produktów i procesów, wykonane przez samo przedsiębiorstwo (wiersz 11) lub nabyte od innych jednostek (wiersz 12).

Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Działalność B+R odróżnia od innych rodzajów działalności dostrzegalny element nowości i eliminacja elementu niepewności. Obejmuje ona **badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe**.

Opracowywanie oprogramowania jest zaliczane do działalności B+R, o ile jest związane z rozwojem (poszerzeniem) wiedzy naukowo-technicznej.

Badania podstawowe są to prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie konkretnych zastosowań praktycznych.

Badania stosowane są to prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod.

Prace rozwojowe są to prace, w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne, polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego, do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

W przypadku jednostek wypełniających sprawozdanie PNT-01 dane zawarte w wierszu 11 w dziale 3B sprawozdania na formularzu PNT-02/u muszą być zgodne z danymi wykazanymi w wierszu 01 w dziale 1 sprawozdania na formularzu PNT-01 oraz dane zawarte w dziale 3B,

wiersz 12 sprawozdania na formularzu PNT-02/u muszą być zgodne z danymi wykazanymi w wierszu 1 działu 2 sprawozdania na formularzu PNT-01.

Nakłady wewnętrzne na prace B+R (**wiersz 11**) są to nakłady poniesione w roku sprawozdawczym na prace B+R wykonane w jednostce sprawozdawczej, niezależnie od źródła pochodzenia środków.

Nakłady **wewnętrzne** na prace B+R obejmują zarówno nakłady **bieżące**, jak i nakłady **inwestycyjne** na środki trwałe związane z działalnością B+R, lecz nie obejmują amortyzacji tych środków.

Nakłady bieżące są to nakłady osobowe (wynagrodzenia brutto: osobowe, bezosobowe i honoraria oraz nagrody i wypłaty z zysku do podziału; narzuty na wynagrodzenia obciążające zgodnie z przepisami pracodawcy), a także koszty zużycia materiałów, przedmiotów nietrwałych i energii, koszty usług obcych obejmujące: obróbkę obcą, usługi transportowe, remontowe, bankowe, pocztowe, telekomunikacyjne, informatyczne, wydawnicze, komunalne itp., koszty podróży służbowych oraz pozostałe koszty obejmujące w szczególności podatki i opłaty obciążające koszty działalności i zyski, ubezpieczenia majątkowe i ekwiwalenty na rzecz pracowników – **w części, w której dotyczy działalności B+R**. Nakłady bieżące nie obejmują amortyzacji środków trwałych oraz podatku VAT.

Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na nowe środki trwałe, nakłady na zakup (przejęcie) używanych środków trwałych oraz na pierwsze wyposażenie inwestycji niezaliczane do środków trwałych, a nabyte ze środków inwestycyjnych. Wartość nakładów inwestycyjnych powinna obejmować zarówno nakłady na środki trwałe związane z działalnością B+R, oddane do użytku w roku sprawozdawczym, jak też nakłady poniesione w tym okresie na inwestycje niezakończone (tj. na przyszłe środki trwałe związane z działalnością B+R).

Nakłady **zewnętrzne** na działalność B+R (**wiersz 12**) obejmują wartość prac B+R wykonanych poza jednostką sprawozdawczą przez wykonawców (podwykonawców) krajowych oraz nakłady poniesione przez jednostkę sprawozdawczą na prace B+R wykonane za granicą.

W **wierszu 13** należy wykazać pozostałe nakłady poniesione na wprowadzanie innowacji produktowych lub procesowych. Obejmuje czynności niezaliczone do działalności B+R, takie jak: studia wykonalności, testowanie i ocenę nowych lub znacząco ulepszonych produktów lub procesów (z wyjątkiem testowania zaliczanego do prac B+R, takiego jak np. testowanie prototypów), standardowe opracowywanie i udoskonalanie oprogramowania, oprzyrządowanie, prace inżyniersko-przygotowawcze.

W **wierszu 16** należy podać wydatki ze środków pozyskanych od jednostek i ośrodków zagranicznych, **także z Unii Europejskiej**, na finansowanie działalności innowacyjnej. Fundusze pochodzące z pożyczek zwrotnych nie powinny być tu wykazane, natomiast należy wykazać środki z pożyczek, co do których ustala się w odpowiednich porozumieniach, że pod określonymi warunkami mogą być darowane. Jednostki będące filiami przedsiębiorstw zagranicznych (wielonarodowych) powinny tu wykazać środki bezzwrotne otrzymane od tzw. spółek-matek.

W **wierszu 19** należy wykazać środki otrzymane na działalność innowacyjną z tzw. funduszy kapitału ryzyka.

Kapitał ryzyka (*Venture Capital*, w skrócie VC) jest jedną z odmian *Private Equity*. Są to inwestycje dokonywane we wczesnych stadiach rozwoju przedsiębiorstw, służące uruchomieniu przedsiębiorstwa lub jego ekspansji.

Private Equity są to inwestycje na niepublicznym rynku kapitałowym, służące osiągnięciu dochodu poprzez średnio- i długoterminowe zyski z przyrostu wartości kapitału.

W **wierszu 20** należy podać wartość kredytów bankowych – krajowych i zagranicznych – przeznaczonych na działalność innowacyjną.

Dział 11. Umiejętności pracowników i stymulowanie ich kreatywności

Kreatywność jest to proces umysłowy pociągający za sobą powstawanie nowych idei, koncepcji, lub nowych skojarzeń, powiązań z istniejącymi już ideami i koncepcjami. Myślenie kreatywne, to

myślenie prowadzące do uzyskania oryginalnych i stosownych rozwiązań. Alternatywna, bardziej codzienna definicja kreatywności mówi, że jest to po prostu zdolność tworzenia czegoś nowego.

Burza mózgów jest to technika wywodząca się z psychologii społecznej, która ma na celu doskonalenie decyzji grupowych. Burza mózgów jest również formą dyskusji dydaktycznej, wykorzystywaną jako jedna z metod nauczania. Zalicza się ją wówczas do metod aktywizujących, która stanowi podgrupę metod problemowych. Spotkania/sesje mogą odbywać z kadrą zarządzającą lub bez niej i trwać od kilkunastu minut do kilku dni.

Jeżeli Wasze przedsiębiorstwo nie wykorzystywało wymienionych umiejętności pracowników (lub osób pozyskanych z zewnątrz) bądź były one nieistotne z punktu widzenia przedsiębiorstwa, to należy zaznaczyć to w kolumnie 3.

Dział 12. Ochrona własności intelektualnej

Własność intelektualna – obejmuje dwie kategorie praw własności:

- własność przemysłową (patenty, wzory użytkowe, znaki towarowe, itp.);
- prawa autorskie odnoszące się do dzieł literackich, muzycznych, plastycznych, audiowizualnych, itp.

Wynalazek – jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym posiadające poziom wynalazczy i nadające się do przemysłowego stosowania, które nie jest częścią dotychczasowego stanu techniki. Przez stan techniki rozumie się wszystko to, co zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób.

Wynalazek uważa się za posiadający poziom wynalazczy, jeżeli nie wynika on dla znawcy, w sposób oczywisty, ze stanu techniki. Wynalazek uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskany wytwór lub wykorzystany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa. Na wynalazek może być udzielony patent. Patentów nie udziela się na wynalazki, których wykorzystanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami.

Za wynalazki nie uważa się w szczególności:

- odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych;
- wyrobów o charakterze jedynie estetycznym;
- planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier;
- wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki;
- programów do maszyn cyfrowych;
- przedstawienia informacji.

Patent – jest to wyłączone prawo udzielone na wynalazek przez organ krajowy (w Polsce – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej) lub międzynarodowy (Europejski Urząd Patentowy – patent europejski). Prawo przyznane jest osobie fizycznej lub prawnej do wyłącznego korzystania z wynalazku na określonym terytorium, przez 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku, na warunkach wynikających z ustaw danego kraju lub z konwencji międzynarodowej.

Wzór użytkowy — jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci. Wzór użytkowy uważa się za rozwiązanie użyteczne, jeżeli pozwala ono na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobów. Na wzór użytkowy udzielane jest prawo ochronne. Udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy stwierdza się przez wydanie świadectwa ochronnego. Prawo to podlega wpisowi do rejestru wzorów użytkowych. Zakres przedmiotowy prawa ochronnego określają zastrzeżenia ochronne zawarte w opisie ochronnym wzoru użytkowego.

Przez uzyskanie prawa ochronnego nabywa się prawo wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Czas trwania prawa ochronnego wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym.

Zgłoszenie wzoru użytkowego zawiera rysunki, może ono obejmować tylko jedno rozwiązanie. Wymóg ten nie ogranicza ujęcia w zgłoszeniu różnych postaci przedmiotu, posiadających te same istotne cechy techniczne zastrzeganego rozwiązania, jak również przedmiotu składającego się z części organicznie lub funkcjonalnie ze sobą związanych.

Wzór przemysłowy — jest to nowa i oryginalna, nadająca się do wielokrotnego odtwarzania postaci wyrobu, przejawiająca się szczególnie w jego kształcie, właściwościach powierzchni, barwie, rysunku lub ornamentie. Wzorem przemysłowym nie jest postać wyrobu uwarunkowana wyłącznie względami technicznymi lub funkcjonalnymi. Wzór przemysłowy uważa się za nowy, jeżeli przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania prawa z rejestracji, nie został podany do powszechnej wiadomości w sposób umożliwiający jego odtworzenie, ani nie był z wcześniejszym pierwszeństwem zgłoszony wzór, który następnie został zarejestrowany. Wzór przemysłowy uważa się za oryginalny, jeżeli różni się w sposób wyraźny od wzorów znanych i jego cechy nie są wyłącznie kombinacją cech znanych wzorów.

Na wzór przemysłowy może być udzielane prawo z rejestracji. Czas trwania prawa z rejestracji wynosi 25 lat od daty dokonania zgłoszenia wzoru przemysłowego w Urzędzie Patentowym. O udzieleniu prawa z rejestracji wzoru przemysłowego dokonuje się wpisu do rejestru wzorów przemysłowych. Udzielenie prawa z rejestracji na wzór przemysłowy stwierdza się przez wydanie świadectwa rejestracji.

Znak towarowy — jest to oznaczenie przedstawione w sposób graficzny lub takie, które da się w sposób graficzny wyrazić, jeżeli oznaczenie takie nadaje się do odróżnienia w obrocie towarów jednego przedsiębiorstwa od tego samego rodzaju towarów innych przedsiębiorstw.

Znakiem towarowym może być w szczególności wyraz, rysunek, ornament, kompozycja kolorystyczna, forma przestrzenna, w tym forma towaru lub opakowania, a także melodia lub inny sygnał dźwiękowy. Jako znaki towarowe rozumie się także znaki usługowe. Jako **towary** rozumie się w szczególności wyroby przemysłowe, rzemieślnicze, płody rolne oraz produkty naturalne, zwłaszcza wody, minerały, surowce, a także usługi.

Jako znaki towarowe powszechnie znane rozumie się znaki, które nie są zarejestrowane.

Na znak towarowy może być udzielone prawo ochronne, którego czas trwania wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia, z możliwością przedłużania go na kolejne 10-cio letnie okresy.

Dział 13. Informacje ogólne o przedsiębiorstwie

W pytaniu C do liczby pracujących w dniu 31 XII zalicza się:

- 1) **osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy** (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo;
- 2) **pracodawców i pracujących na własny rachunek**:
 - a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce);
 - b) osoby pracujące na własny rachunek;
- 3) **agentów** pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 4) osoby wykonujące **pracę nakładczą**.

Przykłady innowacji*

Innowacje - produkty

- *wprowadzenie po raz pierwszy usług internetowych, takich jak: operacje bankowe, opłata rachunków, elektroniczne zakupy, zamawianie biletów
- *nowe rodzaje kredytów, np. kredyt z maksymalną ratą spłaty i zmiennym oprocentowaniem
- *wprowadzenie kart inteligentnych i wielofunkcyjnych kart plastikowych
- *nowe, samoobsługowe placówki bankowe

Innowacje - procesy

- *wprowadzenie elektronicznego systemu rozliczeń
- *ulepszanie produktów wspomagane komputerowo
- *digitalizacja procesów drukowania
- *wprowadzenie systemu automatycznej odpowiedzi głosowej
- *automatyczny, elektroniczny system wymiany informacji pomiędzy dostawcami a klientami
- *wprowadzenie oprogramowania do identyfikacji optymalnej trasy dostawy
- *wprowadzenie oprogramowania dla księgowości, dokonywania zakupów itp.
- *wprowadzenie elektronicznego systemu biletowego

Innowacje organizacyjne

- *założenie nowej, łatwo dostępnej dla pracowników bazy danych najlepszych rozwiązań, przykładów i innej wiedzy
- *pierwsze wprowadzenie anonimowego systemu raportowania błędów i zagrożeń w celu identyfikacji ich przyczyn i zmniejszenia częstotliwości występowania
- *nawiązanie po raz pierwszy współpracy w zakresie badań z uniwersytetami lub innymi organizacjami badawczymi

Innowacje marketingowe

- *wprowadzenie indywidualnego systemu informacji uzyskanego np. z kart stałych klientów w celu dopasowania prezentacji produktów do potrzeb indywidualnych klienta
- *wprowadzenie nowego znaku firmowego dla produktu na nowym rynku

* Ź r ó d ł o: *Oslo Manual, Third Edition 2005*